

MÄÄRUS

Pärnu-Jaagupi alev

23. jaanuar 2019 nr 3

Põhja-Pärnumaa Raamatukogu kasutamise eeskiri

Määrus kehtestatakse rahvaraamatukogu seaduse § 16 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Põhja-Pärnumaa Raamatukogu kasutamise eeskiri (edaspidi eeskiri) sätestab Põhja-Pärnumaa Raamatukogu (edaspidi raamatukogu) ning tema haruraamatukogude teeninduse korralduse, lugejate õigused ja kohustused.

§ 2. Raamatukogu teenused

(1) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kohapeal kasutamine, kojulaenus ja üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.

(2) Raamatukogul on õigus osutada tasulisi eriteenuseid. Eriteenuste eest võetava tasu suuruse kehtestab Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus).

(3) Raamatukogu kogudes puuduvad teavikud (tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest raamatukogudest raamatukogudevahelise laenutuse (edaspidi RVL) kaudu).

§ 3. Lugejaks registreerimine

(1) Raamatukogu lugejaks registreeritakse isikut tõendava dokumendi alusel.

(2) Lugejaks registreerimisel täidab lugeja vormikohase lugejaks registreerimise avalduse (määruse lisa), milles ta kinnitab allkirjaga, et on tutvunud raamatukogu kasutamise eeskirjaga ja kannab materiaalselt vastutust tema kasutuses olevate teavikute, tehnikavahendite ja muu inventari eest.

(3) Alla 16-aastaseid isikuid registreeritakse lugejaks õpilaspileti või ID-kaardi alusel. Alla 13-aastase isiku lugejaks registreerimiseks esitab lugejaks registreerimise avalduse tema vanem või eestkostja.

(4) Lugejaks registreerimisel kantakse raamatukogu lugejate elektroonilisse andmebaasi järgmised andmed:

1) ees- ja perekonnanimi;

2) isikukood;

3) elukoht (postiaadress);

4) telefon;

5) elektronposti aadress;

6) lugejarühma;

7) alla 16-aastase lugeja registreerimisel lapsevanema või eestkostja kontaktandmed.

(5) Lugeja või alla 13-aastase isiku vanem või eestkostja kinnitab registreerimise avaldusel allkirjaga, et nõustub täitma eeskirja ning on teadlik oma isikuandmete kasutamisest eeskirjas sätestatud ulatuses.

(6) Lugejale võib väljastada lugejapileti, mille eest lugeja tasub vastavalt vallavalitsuse poolt kehtestatud hinnakirjale. Lugejapilet on nimeline ja seda ei ole lubatud anda teistele isikutele. Lugeja on kohustatud teavitama raamatukogu lugejapileti kaotamisest.

(7) Lugejapiletit võib asendada isikutunnistus, õpilas- või üliõpilaspilet vm isikut tõendav dokument. Isikut tõendava dokumendi lugejapiletina vormistamine on tasuta.

(8) Lugejaks registreerimisel tutvustab registreerija lugejale raamatukogu kasutamise eeskirja. Eeskirjaga tutvumist tõendab lugeja või alla 13-aastase isiku vanem või eestkostja oma allkirjaga registreerimise avaldusel.

(9) Lugeja ja alla 16-aastase isiku vanem või eestkostja on kohustatud teavitama raamatukogu ühe kuu jooksul isiku- või kontaktandmete muutumisest.

(10) Igal aastal raamatukogu esmasel külastamisel registreeritakse lugeja ümber. Võlglaste laenusõigust pikendatakse pärast võlgade likvideerimist.

§ 4. Lugejate andmete kasutamine

(1) Registreeritud lugejate kohta peetakse lugejate andmebaasi, mille eesmärgiks on osutatavate teenuste sidumine lugejaga.

(2) Raamatukogu kogub isikuandmeid lugejatele raamatukogu teenuste osutamiseks, laenutuste üle arvestuse pidamiseks, statistiliseks aruandluseks ja teenuste analüüsiks ning käesoleva eeskirja § 6 lõikes 3 ja 4 nimetatud tasude nõudmiseks.

(3) Lugejate andmebaas on asutusesiseseks kasutamiseks, kusjuures andmetele juurdepääs on teenuseid osutavatel raamatukogutöötajatel, kes on kohustatud säilitama lugejaandmete konfidentsiaalsuse. Kolmandatele isikutele võimaldatakse andmetele juurdepääs ainult õigusaktides sätestatud juhtudel.

(4) Lugeja identifitseerimiseks kasutatakse isikut tõendavat dokumenti või lugejapiletit. Elektronkataloogi sisenemiseks võib lugeja kasutada isikutunnistust või siseneda kasutajanime ja parooliga. Parool on raamatukogu töötajatele programmis nähtav krüpteerituna.

(5) Lugejate andmebaasis sisalduvate isikuandmete kaitse tagatakse infotehnoloogiliste vahenditega.

§ 5. Teavikute laenutamine

(1) Teavikute laenus registreeritakse lugejapileti või isikut tõendava dokumendi esitamisel elektroonilises andmebaasis. Soovi korral antakse lugejale laenutatud teavikute nimekiri koos tagastustähtaegadega.

(2) Teavikuid laenutatakse üldjuhul 21 kalendripäevaks. Suurema nõudlusega või erilise väärtusega teavikutele on raamatukogul õigus määrata lühemaid laenutusaegu, kusjuures:

1) jooksva kalendriaasta perioodikaväljaandeid laenutatakse koju 7 kuni 21 kalendripäevaks;

2) suure nõudlusega teavikuid, mille lugemisjärjekorras on rohkem kui 2 lugejat on raamatukogul õigus koju laenutada lühemaks ajaks kui 21 kalendripäeva, ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta;

3) perioodikaväljaannete viimaste numbrite, teatmeteoste ja auviste kojulaenutamise otsustab raamatukoguhoidja;

4) enamnõutavate teatmeteoste ainueksemplare ja eriti väärtuslikke teavikuid saab kasutada ainult kohapeal;

5) laenuslitsentsiga auviseid laenutatakse koju 7 kalendripäevaks. Helisalvestisi laenutatakse koju, kui helisalvestise Eestis levitamise algusest on möödunud 4 kuud.

- (3) Tagastamistähtaega võib pikendada raamatukogus, telefoni ja elektronposti teel või raamatukogu elektronkataloogi kaudu 3 korda. Lugemisjärjekorras olevate teavikute laenustähtaega ei pikendata.
- (4) Teavikud võib tellida ette või registreerida lugemisjärjekorda raamatukogus, telefoni ja elektronposti teel või raamatukogu elektronkataloogis. Teaviku raamatukogusse saabumisest teavitatakse lugejat. Teavikut hoitakse lugeja nimel 3 raamatukogu lahtiolekupäeva, pärast mida kaotab lugemisjärjekord automaatselt kehtivuse.
- (5) Laenutatud teavikuid võib eelneval kokkuleppel raamatukoguhoidjaga tagastada ka teise lähimasse raamatukokku või tagastuskasti olemasolul tagastuskasti.
- (6) Raamatukogus puuduvaid teavikuid tellitakse lugeja soovil ja kulul raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) teel teistest Eesti raamatukogudest. RVLi tellimused vormistab raamatukogutöötaja. Tellitud teavikute saabumise ja laenustähtaeg oleneb saastvast raamatukogust.
- (7) Lugejalt võib teaviku kojulaenutamisel nõuda tagatist, kui lugeja rahvastikuregistrisse kantud elukohaks ei ole Põhja-Pärnumaa vald. Tagatissumma ei tohi olla suurem kui laenutatud teavikute hind. Välja võtmata tagatise summad laekuvad aasta möödumisel Põhja-Pärnumaa valla eelarvesse.
- (8) Lugejale, kes oma tervisliku seisundi tõttu ei ole võimeline raamatukogu külastama, osutab raamatukogu koostöös vallavalitsusega teaviku kojulaenusteenust.

§ 6. Lugeja õigused, kohustused ja vastutus

- (1) Lugeja vastutab tema nimel laenutatud teavikute ja muude tema kasutusse antud tehniliste vahendite ja inventari eest ning on kohustatud hüvitama raamatukogule selle kasutamisel tekitatud kahju.
- (2) Lugeja on kohustatud teaviku seisundit kontrollima teaviku laenamisel. Kui teaviku rikkumine avastatakse teaviku tagastamisel, vastutab selle eest teaviku viimasena tagastanud lugeja.
- (3) Teaviku laenustähtajaks tagastamata jätmise eest võib raamatukogu võtta viivist iga viivitatud päeva eest. Tasu suuruse kehtestab vallavalitsus korraldusega. Raamatukogu võib kohaldada viivise vabasid päevi ja perioode, teavitades sellest eelnevalt meedia vahendusel.
- (4) Teaviku rikkumise või kaotamise korral tuleb see asendada sama teavikuga või hüvitada teaviku väärtus rahas. Teaviku väärtuse määramise aluseks võetakse teaviku turuhind. Rikutud või kaotatud teaviku väärtuse määrab raamatukogu direktor.
- (5) Raamatukogul on õigus peatada lugeja kojulaenutamise õigus kuni üheks aastaks, kui lugeja ei ole lõigetes 3 ja 4 sätestatud kohustusi raamatukogu poolt esitatud tähtajaks täitnud.
- (6) Alla 16-aastase isiku tekitatud kahju hüvitab vanem või eestkostja.
- (7) RVLi teel laenutatud teavikute säilimise ja õigeaegse tagastamise eest vastutab lugeja. Laenutatud teaviku rikkumisel või kaotamisel tuleb lugejal see asendada sama teavikuga või hüvitada teaviku väärtus. Teaviku väärtuse määrab teaviku saatnud raamatukogu.
- (8) Kui lugeja ei reageeri raamatukogu hoiatustele, on vallavalitsusel õigus teha lugejale ettekirjutus koos sundtäitmise algatamise hoiatusega. Ettekirjutuses märgitakse selle vaidlustamise võimalus, tähtaeg ja kord. Alla 16-aastase isiku puhul esitatakse ettekirjutus lapse seaduslikule esindajale.
- (9) Kui lugeja jätab hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata, on vallavalitsusel õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Vallavalitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 8 ja 9 nimetatud pädevuse üle anda raamatukogule.

§ 7. Avaliku internetipunkti kasutamine

- (1) Avalik internetipunkt edaspidi (AIP) on tasuta kasutamiseks raamatukogude lahtioleku aegadel.
- (2) AIP kasutaja järgib turvalise internetikasutuse reegleid ja head tava ning teavitab tekkinud probleemidest raamatukogutöötajat.
- (3) Pärast arvuti kasutamise lõpetamist sulgeb kasutaja kõik enda poolt käivitatud programmid ning kustutab salvestatud failid.
- (4) Kasutajal ei ole lubatud arvuti taaskäivitamine ja väljalülitamine, arvuti konfiguratsiooni muutmine, programmide installeerimine, riist- ja tarkvara rikkumine.
- (5) Raamatukogud ei säilita kasutajate poolt salvestatud faile.
- (6) Raamatukogud ei vastuta kasutajate poolt internetis sooritatud toimingute tagajärgede eest.
- (7) AIP-i kasutamistingimuste rikkumisel on raamatukogude töötajatel õigus kehtestada internetipunkti kasutamise keeld.

§ 8. Raamatukogu sisekord

- (1) Raamatukogus peab lugeja säilitama korda ja vaikust, lülitama mobiiltelefonid vaikselse režiimile ja kasutama teenuseid viisil, mis ei häiriks teisi lugejaid ega kahjustaks raamatukogu vara.
- (2) Raamatukogu külastaja peab täitma raamatukogu töötaja korraldusi, mis tulenevad käesolevast eeskirjast või hea käitumise tavadest.
- (3) Raamatukogu ei vastuta valveta jäetud esemete allesoleku eest.
- (4) Ettepanekuid, arvamusi ja pretensioone võib esitada raamatukogus kohapeal, raamatukogu veebilehel või telefoni teel.
- (5) Silmnähtavalt määdunud riiete või kätega, alkoholi- või narkouimas lugejaid ei teenindata. Raamatukogu hoonesse on keelatud siseneda sõidukiga, rulluisukudel, kaasa võtta loomi, laskemoona, kergesti süttivaid aineid ja lehkavaid esemeid.
- (6) Raamatukogus on keelatud söömine, joomine, suitsetamine ja mobiiltelefoniga rääkimine.

§ 9. Raamatukogu kasutamise eeskirja muutmine ja kehtetuks tunnistamine

- (1) Raamatukogu kasutamise eeskirja muudab, täiendab ja tunnistab kehtetuks Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu.
- (2) Eeskirja muutmiseks teeb ettepaneku raamatukogu direktor, kes kooskõlastab muudatuse raamatukogu nõukoguga.

§ 10. Rakendussätted

- (1) Kehtetuks tunnistatakse:
  - 1) Halinga Vallavolikogu 22.04.2015 määrus nr 5 „Halinga valla raamatukogude kasutamise eeskiri“ (RT IV, 28.04.2015, 3);
  - 2) Vändra Alevivolikogu 18.11.2010 määrus nr 21 „Vändra Raamatukogu kasutamise eeskiri“ (RT IV, 03.07.2013, 17);
  - 3) Vändra Vallavolikogu 19.02.2008 määrus nr 4 „Vändra valla raamatukogude kasutamise eeskiri“ (RT IV, 05.02.2013, 34);
  - 4) Tootsi Vallavolikogu 14.02.2008 määrus nr 8 „Tootsi Raamatukogu kasutamise eeskiri“ (RT IV, 28.12.2013, 28).
- (2) Määrus jõustub 1. märtsil 2019. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ülle Vapper
volikogu esimees